„De ce se trage atît de puţin la poartă?“

ARTA FINALIZĂRII (I)

de B. TIRIK, antrenor emerit

În cadrul anchetei noastre „De ce se trage atît de puţin la poartă?", astăzi vom face — cu voia dvs., dragi cititori — o excepţie de la regulă, ca să spunem aşa: vom publica nu răspunsuri, ci spicuiri dintr-un foarte interesant articol scris de antrenorul emerit B. Tirik, în revista „Sportivnîe igri" nr. 3/1962. Articolul ridică probleme extrem de importante şi, în unele cazuri — cum veţi vedea — asemănătoare fotbalului nostru.

Punctul culminant al jocului de fotbal, scopul lui, precum şi justificarea tuturor acţiunilor premergătoare ale echipei este lovitura trasă la poarta adversarului. Şi pe spectator, a cărui emoţie atinge apogeul în momentul acesta, nu prea îl interesează dacă lovitura va fi ca din tun, sau înşelătoare-tăiată, sau va descrie o boltă pe deasupra portarului ieşit în întîmpinare. Important este numai ca mingea trimisă să ameninţe integritatea porţii. Lovitura finală nu întotdeauna este frumoasă, dar ea este preţuită mai presus de orice combinaţie frumoasă şi oricare figură extraordinară în teren. Numai ea consfinţeşte victoria şi justifică sutele de ore de muncă la antrenamente.

Cît de des părăsesc spectatorii stadioanele deziluzionaţi nu de faptul că echipa lor a jucat slab, ci pentru că nu a putut să marcheze gol, cu toate că a avut ocazii! Iar adversarul a ştiut să folosească singura ocazie ivită şi a plecat de pe teren cu 2 puncte la care în realitate nu avea dreptul.

...Cum se explică ratările de neiertat? Şi de ce în anii trecuţi, cînd nivelul măiestriei generale era mai scăzut, se găseau mulţi (mai mulţi decît acum) trăgători, care ne bucurau prin loviturile lor puternice, precise şi plasate, trase la poartă din cele mai diferite poziţii?

A răspunde la aceste întrebări şi, mai ales, a le rezolva într-o singură clipă nu este posibil. Dar trebuie cel puţin să le analizăm şi să atragem atenţia asupra lor. Explicînd ratările, jucătorii le aruncă, de multe ori, pe seama întîmplării (mingea a venit prost pe picior). Unii dintre antrenori sînt de acord cu asemenea explicaţii. În cazul acesta, lovitura bună la poartă nu trebuie considerată şi ea tot ca o întîmplare? (mingea a venit bine pe picior).

În această situaţie putem să ne împăcăm cu ideea că cel mai important moment al jocului de fotbal, scopul lui, ar fi un rezultat al întîmplării? Atunci, nu este lipsită de orice sens munca de pregătire a jucătorului şi a echipei la antrenamente?

ARTĂ PIERDUTĂ

Cînd se trăgea mai bine pe poartă: acum sau mai înainte? Pentru această problemă nu există date statistice. Dar noi sîntem îndreptăţiţi să ne sprijinim pe mărturiile oamenilor care au avut tangenţă cu fotbalul ani îndelungaţi. Cel care-şi aduce aminte de jocul maeştrilor şutului, cum erau la timpul lor Butusov, Starostin, Ilin, Bobrov, Pavlov, Stepanov, Fedotov, Karţev, Ponomariov, Beşkov, va fi de acord probabil că

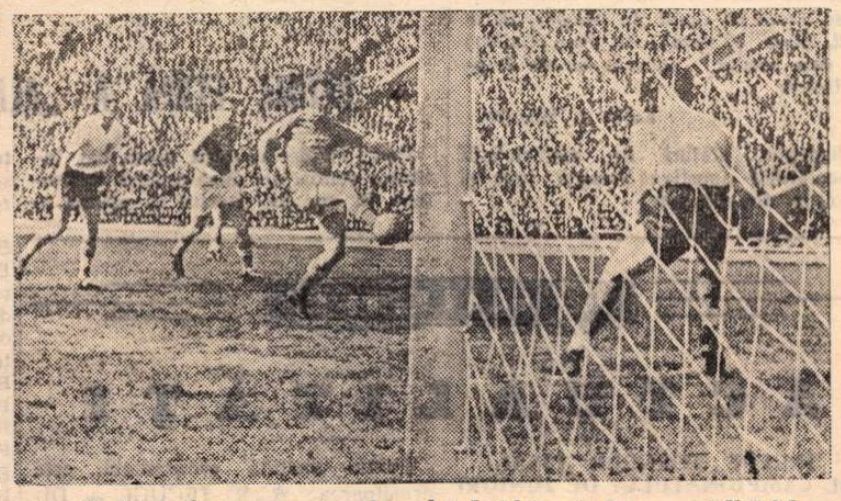

Anatolii Ilin a fost un maestru al şutului. Iată-l înscriind în meciul U.R.S.S.—Anglia desfăşurat la Moscova (1—1)

aceştia ştiau să folosească momentele prielnice şi întristau pe suporterii şi pe coechipierii lor, prin ratări supărătoare cu mult mai puţin decît o fac astăzi cei mai buni atacanţi.

Desigur, în fotbalul actual apărările supraaglomerate, viteza de reacţie, tehnica apărătorilor şi marcajul strict îngreuiază în mod deosebit pe atacanţi. Acestora nu li se dă timp pentru prelurarea mingii, şi cu atît mai puţin pentru lovitură. Înaintaşii anilor trecuţi se aflau probabil în împrejurări mai bune.

Printre atacanţii actuali putem numi numai cîţiva posesori ai unor lovituri sigure la poartă (sau, cum îi numim, fotbalişti şutori). Aceştia sînt: Gusarov, Voroşilov, Crasniţki. Cînd aceştia au o poziţie favorabilă, urmează de obicei o lovitură periculoasă la poartă.

. . . . . .

...Adesea vedem că înaintaşul renunţă să execute lovitura finală, cu toate că în situaţia creată nu are dreptul la aceasta. Lipsa de hotărîre în asemenea momente, în cel mai bun caz, o putem explica printr-o proastă orientare, dar de cele mai multe ori prin nesiguranţă, teamă de răspundere. O orientare proastă nu numai că împiedică jucătorul să îndrepte lovitura spre dreptunghiul porţii, dar de multe ori nu-i permite să recunoască poziţia favorabilă, să-l convingă că are timp suficient pentru lovitură. Atacanţii, obişnuiţi cu înghesuiala, demonstrează de multe ori o grabă exagerată chiar şi atunci cînd nu este cazul.

DE CE, TOTUŞI, ÎNAINTE SE TRĂGEA MAI BINE?

...Acum să ne întoarcem la întrebarea „de ce înainte se trăgea mai bine la poartă?"

Antrenamentul din trecut, cînd metodele de pregătire erau mai primitive, se reducea de cele mai multe ori la efectuarea trasului la poartă, pentru care se consumau 2—3—4 ore consecutiv. Asemenea antrenamente duceau la formarea unor deprinderi ale loviturilor puternice şi precise. Acestea se întăreau, se dezvoltau şi se perfecţionau în condiţii de joc.

Nu trebuie să uităm că în acele timpuri o mare întrebuinţare o aveau pasele lungi. Fără o pasă lungă şi precisă jocul nu era de conceput, iar măiestria era preţuită numai după felul cum fotbalistul posedă gama loviturilor. Fără a fi posesorul unei lovituri bine plasate, în acele timpuri nu puteai fi considerat un fotbalist de clasă.

Astăzi însă, ca urmare a concepţiei tactice de joc şi o dată cu trecerea la pase scurte şi mijlocii, a dispărut şi cultul loviturilor puternice şi precise de la distanţă şi cu care se mîndreau predecesorii jucătorilor de fotbal de astăzi şi iubitorii de fotbal de atunci.

Pasele lungi nu mai sînt la modă, cu toate că folosirea pasei scurte sărăceşte jocul şi duce la evidente greşeli tactice, atunci cînd jucătorul în loc să se desprindă de coechipierul care conduce mingea, se apropie de el, frînează şi încetineşte prin aceasta combinaţia de atac.

...Dacă jucătorul nu este posesor al unei pase precise şi la depărtare, atunci nu este capabil nici să tragă bine de departe pe poartă. Iată de ce spectatorii observă la multe echipe tendinţa de a marca golul din apropierea suprafeţei de protecţie a portarului. Nenumăratele posibilităţi de a trage la poartă de pe linia careului de 16 m nu sînt folosite. Cînd însă, prin situaţia creată, jucătorul trage la poartă de departe, reiese clar că el nu ştie să facă acest lucru. Iar spectatorii, dezaprobîndu-l şi criticîndu-l prin fluierături, împing prin aceasta pe jucător să renunţe la trasul la poartă de la distanţele mari. Totuşi exemplul lui V. Voroşilov (el este unul din puţinii atacanţi actuali care sînt posesori ai unei lovituri bine pusă la punct) demonstrează cum, cu ajutorul unei lovituri lungi şi precise, se poate momentan schimba direcţia unui atac şi crea o situaţie critică. Şi nu rareori „tunul lui Voroşilov" creează o primejdie directă pentru poarta adversarului.

PIERDEREA TIMPULUI ÎN FAŢA PORŢII

...Explicaţia a ceea ce vedem pe terenurile de fotbal trebuie s-o căutăm desigur la antrenamente. Exerciţiile de tras la poartă sînt planificate prin programa de învăţămînt. În afară de pregătirea complexă este prevăzută şi pregătirea specială, adică aceea la care tot timpul unui antrenament (pînă la 2 ore) este închinat prelucrării a una-două deprinderi. Dar, pregătirea specială este un fapt destul de rar întîlnit. În cel mai bun caz, ea se face primăvara, în perioada pregătitoare. În timpul perioadei competiţionale, care formează cea mai mare parte din ciclul anual, se fac numai antrenamente complexe, în cadrul cărora loviturilor la poartă nu li se acordă mai mult de jumătate din timpul unui antrenament, adică o oră. Aceasta fără discuţie nu este suficient cu atît mai mult cu cît o parte din acest timp se pierde cu reglajul loviturilor de acomodare.

Oricine s-a antrenat sau se antrenează ştie din experienţă că un jucător are nevoie de un timp ca să „prindă" lovitura.

Antrenamentul propriu-zis de tras la poartă începe din momentul cînd la jucător, în exerciţiul dat, apare lovitura sigură, pe care el începe s-o însuşească prin repetări multiple.

După părerea mea, este greşită şi practica antrenamentelor.

Învăţarea şi perfecţionarea unei deprinderi precise şi puternice a loviturii, trebuie să se efectueze atunci cînd jucătorul e calm, odihnit, cînd „simţul mingii" este mai mare şi jucătorul este mai sobru şi mai atent. Dar la noi antrenamentul în trasul pe poartă se efectuează, de regulă, după o îngreuiere mare (exerciţii de viteză, în regim de viteză şi citeodată şi forţă). Şi oboseala, după cum este cunoscut, nu favorizează dezvoltarea preciziei.

Drum bun şi succes!

Mîine dimineaţă, echipa reprezentativă de fotbal a ţării noastre va părăsi ţara în vederea meciului cu Spania din cadrul „Cupei Europei", care se dispută joi la Madrid.

Fără îndoială, ne aflăm în faţa unui meci deosebit de greu. Echipa noastră întîlneşte un adversar de certă valoare, care se bucură de un renume mondial. Fotbalul spaniol, pe care echipe ca Real Madrid sau F. C. Barcelona îl reprezintă de ani de zile cu strălucite succese în arena internaţională, este unul din cele mai bine cotate din lume (de altfel, naţionala spaniolă a jucat în acest an în turneul final al campionatului mondial din Chile).

Jocul de joi este cu atît mai greu cu cît spaniolii beneficiază de avantajul terenului propriu, iar — pe de altă parte, — ei vor căuta să ia un start cît mai bun în „Cupa Europei", în care speră să obţină mai mult succes decît au reuşit în Chile.

Fotbaliştii noştri ştiu bine aceste lucruri şi, animaţi de dorinţa vie de a se prezenta cît mai bine în faţa unui asemenea adversar, au depus în timpul perioadei de pregătire eforturi lăudabile în antrenament. Roadele muncii n-au întîrziat să apară. Avem o echipă omogenă, bine pregătită fizic, cu o concepţie tactică bine precizată, alcătuită din jucători ale căror calităţi se contopesc într-un tot unitar, sudat. Sudura principală a echipei izvorăşte însă, în primul rînd, din dorinţa tuturor de a lupta din toate puterile, de a da tot ce pot în aceste meciuri în care este angajat nu numai prestigiul fotbalului nostru, dar şi al fiecărui jucător în parte. Meciul de verificare de miercuri ne-a arătat un real progres faţă de cel cu Maroc sau cu R. D. Germană. Jucătorii noştri şi colectivul care conduce pregătirile au ştiut să înveţe din fiecare joc susţinut, au reuşit să elimine unele din lipsurile constatate. Nu ne îndoim că joi, la Madrid, echipa noastră se va prezenta şi mai bine, că jucătorii noştri nu vor precupeţi nici un efort şi printr-o comportare cît mai bună, să se dăruiască jocului cu tot elanul lor tineresc, străduindu-se să învingă.

Iubitorii fotbalului de la noi au toată încrederea în cei 11 jucători romîni care vor păşi joi pe marele stadion din Madrid, în cea mai dificilă confruntare a fotbalului nostru din ultimii ani. Ei îi însoţesc pe fotbaliştii noştri cu toată dragostea, cu toată căldura, cu toată convingerea că îi vor vedea întorcîndu-se cu fruntea sus.

Dragi fotbalişti ai echipei naţionale, vă urăm „Drum bun şi succes!"

Petrolul — Salgotarjan mîine, la Ploieşti

După cum am anunţat, echipa de fotbal Salgotarjan — din prima categorie a campionatului din R. P. Ungară — va susţine două jocuri în ţara noastră. Primul are loc mîine la Ploieşti, în compania formaţiei Petrolul. Disputa dintre aceste două echipe stîrneşte un viu interes printre spectatorii ploieşteni.

Fotbaliştii oaspeţi au sosit ieri la Arad, de unde şi-au continuat drumul spre Ploieşti.

Mîine — etapa a X-a a categoriei A la fotbal

(Urmare din pag. 1)

crispate, nervoase, fiind vizibil faptul că în primul rînd urmăreau rezultatul, indiferent de calitatea jocului. Aşa s-a comportat, de pildă, echipa St. roşu în partida cu Petrolul. Nervozitatea jucătorilor braşoveni a avut repercusiuni asupra comportării lor. Au greşit mai repede şi mai mult, stricînd — în plină dominare — acţiuni care — cu mai mult calm — puteau fi fructificate. În felul acesta jucînd, St. roşu a obţinut cu emoţii o victorie pe care ar fi putut să şi-o asigure încă din prima repriză.

La fel de grav este faptul că nervozitatea duce la manifestări nesportive din partea unor jucători, cum s-a întîmplat, de exemplu, în meciurile Viitorul—Steaua şi St. roşu—Petrolul, în care Dumitriu II şi Pavlovici, Szigeti, Campo şi Năftănăilă, Dridea I au comis gesturi nesportive, au protestat în repetate rînduri la deciziile arbitrilor, creînd o atmosferă nesănătoasă în tribune.

Este momentul ca cluburile, secţiile de fotbal — în primul rînd — şi federaţia să pună capăt unor asemenea atitudini, combătîndu-le şi sancţionîndu-le cu toată energia. Pe terenuri jucătorii trebuie să fie preocupaţi numai şi numai de practicarea unui fotbal de calitate. Aşteptăm această cotitură din partea lor, cam de mult, dar nu încetăm să sperăm că o vom şi înregistra, desigur, cu satisfacţia cuvenită.

ŞTIRI, REZULTATE

UN REUŞIT PROGRAM SPORTIV

Joi după-amiază, stadionul Republicii din Capitală a găzduit un interesant program sportiv. Cu acest prilej s-au întrecut fotbalişti, atleţi, ciclişti şi reprezentanţi de frunte ai echitaţiei din Bucureşti. În proba de 400 m. plat, I. Ferencz a reuşit să treacă primul linia de sosire, iar în cea de eliminare, una dintre cele mai spectaculoase probe cicliste, Voloşin a ieşit învingător. Mult aplaudată a fost cursa de ştafetă, la care au participat călăreţi fruntaşi. Pe primul loc s-a clasat cuplul Ştefan Mustafa-Tudor Vasile. Călăreţii I. Molnar, N. Marcoci şi D. Velicu au făcut o frumoasă demonstraţie de dresaj olimpic.

Tinerii fotbalişti de la Steaua au întrecut pe studenţii bucureşteni cu scorul de 3-2 (2-2), prin punctele marcate de Kunkuti, Donciu şi Stanciu pentru Steaua-tineret, Anescu şi Bărbulescu pentru Ştiinţa.

Meciul vedetă, Steaua—Rapid, a oferit multe faze spectaculoase, încîntînd pe numeroşii suporteri ai celor două echipe. În prima repriză s-a jucat într-un ritm viu, înaintaşii ambelor echipe reuşind să înscrie de cîte trei ori (Rapid prin Georgescu, iar Steaua prin Raksi, Cacoveanu şi Tomeş). Conform regulamentului, pentru a desemna echipa învingătoare, la sfîrşitul partidei s-au executat cîte 11 lovituri de la 11 m. Steaua a obţinut victoria cu rezultatul final de 13-9.

STEAUA: Voinescu — Jenei, Hălmăgeanu, Ivănescu — Mateianu (Tomeş), Crăciun — Cacoveanu, Constantin, Raksi, Tomeş (Tătaru), Tătaru (Creiniceanu).

RAPID: Todor (Niculescu) — Lupescu (Colceriu), Motroc, Dan Coe — Neacşu, Langa (Petrescu) — Năsturescu, Georgescu (Lalu), Ion Ionescu, Chiru, Codreanu.

ALTE REZULTATE DIN CAMPIONATUL REPUBLICAN DE JUNIORI

SERIA I: Laminorul Roman—Ceahlăul P. Neamţ 2—1 (2—0). SERIA A II-A: Unirea Ploieşti—Ştiinţa Galaţi 0—2 (0—2); Progresul Bucureşti—C.S.O. Brăila 11—1 (3—0); SERIA A III-A: Chimia Făgăraş—Petrolul Ploieşti 3—3 (3—2); Poiana Cîmpina—Textila Sf. Gheorghe 3—1 (0—1); SERIA A IV-A: C.S.S. Bucureşti—S.S.E. nr. 2 Bucureşti 0—2 (0—1); Electrica Constanţa—I.M.U. Medgidia 3—0 (1—0); Metalul Bucureşti —Dinamo Obor 1—1 (1—0), Ştiinţa Bucureşti—Voinţa Bucureşti 1—1 (1—0), Farul Constanţa—Portul Constanţa 4—0 (3—0); SERIA A V-A: Steaua Bucureşti—C.S.O. Craiova 2—0 (0—0); Dinamo Piteşti—Rapid Bucureşti 1—0 (0—0); C.F.R. Roşiori—Progresul Caracal 4—2 (3—1); SERIA A VI-A: U.T.A.—C.S.O. Timişoara 0—1 (0—1); Progresul Timişoara—Jiul Petrila 2—1 (2—1), Vagonul Arad—Ceramica Jimbolia 3—0 (1—0); Banatul Timişoara—C.F.R. Arad 2—2 (0—0); Drubeta T. Severin—Ştiinţa Timişoara 2—3 (1—0); SERIA A VII-A: Forestiera—C.S.O. Baia Mare 3—3 (1—1), Recolta Carei—C.S.M. Cluj 1—2 (1—0), Crişul Oradea—Crişana Oradea 0—5 (0—1), Ştiinţa Cluj—A.S.M.D. Satu Mare 8—1 (1—1); SERIA A VIII-A: A. S. Aiud—Gloria Bistriţa 4—2 (1—1), Progresul Reghin—Ind. Sîrmei C. Turzii 2—3 (1—2).

FARUL ÎN R. P. BULGARIA

Echipa Farul Constanţa a jucat joi la Russe, cu formaţia Dunav din prima categorie a campionatului bulgar. Fotbaliştii din Russe au cîştigat cu 4—0 (2—0).

● Joi, Dinamo Bucureşti a susţinut un meci amical la Satu Mare, în compania echipei A.S.M.D. Gazdele au învins cu 3—1 (1—0). Au marmat: Tiron (2) şi Kuki, respectiv Ene. Dinamo a aliniat formaţia: Uţu (Datcu) — Popa (Constantinescu), Nunweiller IV, Ivan — V. Alexandru, Ştefan — Frăţilă, Varga, Unguroiu (Ene), Tîrcovnicu, David. **(A. Verba, coresp.).**